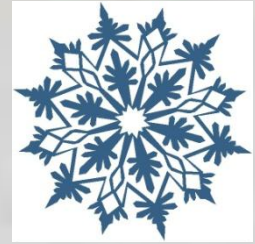

**Однорідні члени речення зі
сполучниковим,
безсполучниковим і
змішаним зв'язком.**

Мета уроку: поглибити знання учнів про однорідні члени речення, сформувати загальнопізнавальні вміння знаходити однорідні члени та визначати їх вид, аналізувати зв'язок між ними, смислові відношення, правильно розставляти розділові знаки та інтонувати речення з однорідними членами; розвивати творчі вміння складати речення з однорідними членами та використовувати їх у власному мовленні, моделювати схеми речень; за допомогою мовленнєво-комунікативного матеріалу сприяти формуванню культури спілкування.

Мотиваційний етап

*Зараз на душі у Вас
прохолодно та сніжно. Але
на уроці ми зможемо
розтопити крижинки. І Ви
обов'язково досягнете
бажаного результату.*

Актуалізація знань.

Спишіть, розставляючи розділові знаки.

1).Чарівний світ сині води білі піски хати на високих берегах пливе переді мною. 2).Наче все і ріка і гори і сади покрилось туманом.

Визначіть у реченнях з однорідні члени, та підкресліть їх.

Сприйняття і усвідомлення навчального матеріалу.

1 Робота з підручником,
«Теоретичне дослідження».(Учні
самостійно опрацьовують теоретичний
матеріал підручника с.102-103.(
Методична ремарка: підручник: О.В.
Заболотного «Українська мова» К.:
Генеза, 2016)

Відповідають
на одне
питання

Відносяться до
одного слова в
реченні

Однорідні члени речення

Є одним
членом
речення

Поширені і
непоширені

Інтонація
перелічення,
протиставлення

Є однією
частиною
мови

О ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ БУВАЮТЬ

Д

НЕПОШИРЕНІ

(НЕ МАЮТЬ ПРИ СОБІ ЗАЛЕЖНИХ СЛІВ)

О

Р

ПОШИРЕНІ

(МАЮТЬ ПРИ СОБІ ЗАЛЕЖНІ СЛОВА)

І

Д

Н

І

І шум, і крик, і різні голоси, і глибокі лісів...

(Л. Костенко).

MyShared

Однорідними можуть бути і головні, і другорядні члени речення:

- **підмети:** *Тягнуться до сонця і квіти, і трави, віти кучеряві, гори голубі (В.Сосюра)*
- **присудки:** *Заспівали, защбетали пташки (Марко Вовчок)*
- **додатки:** *Вітер в гаї нагинає лозу і тополю (Т.Шевченко)*
- **означення:** *Тихі, ніжні зорі спадали з неба (Леся Українка)*
- **обставини:** *Життя, немов ріка, пливе в майбутнє, в завтрашнє, в безкрає (Л.Дмитерко)*

Прачова В.А КТГ
Кривий Ріг
Україна

Типи зв'язку між однорідними членами речення

Однорідні члени речення

Сполучниковий

(сурядні сполучники і інтонація)

Їхав то вгору, то в будяки, то в кропиву. (Нар. творч.)

Змішаний

(тільки інтонація)

Тягнуться до сонця квіти, трави і гори голубі. (Із журналу)

Безсполучниковий

(сполучниковий і безсполучниковий)

Пшениця, жито на добрім сіялись лану. (Т. Шевченко)

К олективна робота з таблицею

Розглянути таблицю й розказати про відношення між однорідними членами речення, що поєднуються за допомогою сполучників в сурядності.

Відношення між однорідними членами речення	Сполучники	З якою метою використовуються	Приклади
єднальні	і (й), та (у значенні і), ані, і—і, ні—ні, ані—ані	смилова спорідненість, посилення заперечення, властивість підсилювальних часток	Тільки на хмари, на небо виллю і жаль, і жагу (В. Сосюра)
протиставні	а, але, та, однак, зате, проте, тільки	виражають протиставлення	Довкола вже не тільки торішнє пріле листя, а й зелена трава (Ю. Смолич)
розділові	або, чи, або—або, чи—чи, то—то, не то—не то, чи то—чи то	вказують на непевність або можливість одного з двох явищ	Чи то садок, чи то город, чи то поле (Панас Мирний)

Повторювані слова:
*Плавай, плавай,
лебеденько, по
синьому морю...*

**Два однакових
слова, об'єднаних
частками *не* або
так: їсти так їсти**

**Не є
однорідними
членами**

**Фразеологізми з
повторюваним
сполучником:**
ні світ ні зоря

**Однакові за
формою дієслова,
що означають
ускладнену дію:**
піду подивлюся

**«Мовознавче
дослідження».** Впр.222
підручник?

«Лінгвістичне дослідження». Назвати і підкреслити однорідні члени речення. До якого слова в реченні вони відносяться? Якою частиною мови виражені? Визначити їх синтаксичну роль, вид зв'язку, смислові відношення.

В основі спілкування українського народу лежать такі загальнолюдські цінності: любов, доброзичливість, лагідність, привітність, щирість, доброчесність.

**Творче конструювання. Прийом
«Незакінчене речення».**

*Головні засади спілкування між людьми:
взаємодопомога, ввічливість,
добррозичливість...*

*Неввічливо говорити: голосно,
зверхньо...*

Прийом «**Незакінчене речення**».

ПЕРЕВІРЯЄМО

Головні засади спілкування між людьми:

взаємодопомога, ввічливість,

доброзичливість, взаємодія, узгодження

результату спілкування

Неввічливо говорити: голосно, зверхньо ,

принизливо, нахабно.

Мовленнєва ситуація. Спишіть речення, вставляючи сполучники з довідки. Визначте, якими частинами мови виражені однорідні члени речення.

1. Шумить, ... шепче, ... тривожить зрадливий дощ із-за кутка.
(М. Рильський)
2. Силуети гір ... впливали, ... ховалися за сіткою весняного дощу.
(Ю. Японський)
3. Спадає сніг повільно ... терпеливо. Біліють крила ниви ... душі.
(Д. Павличко)
4. ... слави здобути, ... живим бути. (Т. Шевченко)
5. сором, гнів опанував його серце? (Панас Мирний)
6. Селяни знають, ... не королі, що є Енциклопедія Землі.
(С. Стриженюк)
7. Се був страшний, безтямно смілий ... кровожадний войовник, Бурунда-бегадир, суперник у славі з Кайданом. (І. Франко)

Довідка: і, і; то ... то; й, і; або ... або; чи то ... чи то; а; і.

Шумить, *і* шепче, *і* тривожить зрадливий дощ із-за кутка. (М. Рильський) Силуети гір *то* випливали, *то* ховалися за сіткою весняного дощу. (Ю. Яновський) Спадає сніг повільно *й* терпеливо. Біліють крила ниви *і* душі. (Д. Павличко) *Або* слави здобути, *або* живим бути. (Т. Шевченко) *Чи то* сором, *чи то* гнів опанував його серце? (Панас Мирний) Селяни знають, *а* не королі, що є Енциклопедія Землі. (С. Стриженюк) Се був страшний, безтямно смілий *і* кровожадний войовник, Бурунда-бегадир, суперник у славі з Кайданом. (І. Франко)

«Мікрофон»

Які члени речення називаються однорідними?

Яку синтаксичну функцію в реченні можуть виконувати однорідні члени речення?

Які зв'язки виникають між однорідними членами?

Коли між однорідними членами ставиться кома?

-

**Домашнє завдання.
Вправа 216 (I, II) письмово**

